

panorama

inforegio

35

Hösten 2010

Mot bättre social integration

– regionalpolitikens bidrag

LEDARE

Dirk Ahner

3

ÖVERSIKT

Bättre social integration: ett regionalt perspektiv

4-6

INTERVJU

Karima Delli – Fintan Farrell – Paul Bevan

7-9

EUROPEISKA ÅRET 2010

Social integration, kampen mot fattigdom

10

EUROPEISKA SOCIALFONDEN

Att bryta fattigdomscirkeln

11

UTESTÄNGNING OCH UTVECKLING AV STADSOMRÅDEN

Social integration och sammanhållningspolitik – det urbana perspektivet

12-13

INTEGRATION OCH ETNISKA MINORITETER

Social integration av etniska minoriteter: fallet romerna
Regionala medel hjälper invandrare in i affärlivet

14-15

JASMINE OCH PROGRESS

Nya EU-verktyg för att möta efterfrågan på mikrokrediter

16

INTEGRATION INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Skäl för en lokalt förankrad vård

17

EUROPA RUNT

Acces – att investera i ungdomar över gränserna
Datorkunskap – ett fönster till framtiden
Robotdalen – smarta hjälpmedel för ett oberoende liv
Integration av romer – kampanjer för förändring
Med sikte på Ungerns mest missgynnade

18-22

BAKOM KULISSERNA

Erufs förändringar – mindre byråkrati, medel som frigörs

23

VÅRA PROJEKT INIFRÅN

Projekt utan gränser
Competitive Health Services – Longlife

24-25

26-27

NÄTVERK

Regioner för ekonomisk förändring – att bygga hållbar tillväxt
Regionkommitténs forum om utestängning

28

KALENDARIUM – TALA OM VAD DU TYCKER

Foton (sidor):

Omslag: © EC

Sidorna 2, 4, 6, 7, 9, 11, 14–15, 16, 17, 21, 23, 26: © EC

Sida 13: © iStockphoto

Sida 14: © Open Society Institute

Sida 18: © ACCES

Sida 19: © Olga Posaškova

Sida 20: © Imotion Intelligence AB

Sida 22: © Levente Huszti (NDA), István Kopcsik (Multicultural Pedagogical Institution)

Sida 24: © Longlife – TU Berlin, tek

Sida 25: © Pekka Fali

Sida 26: © Regionkommittén

Denna tidskrift är tryckt på återvunnet papper och ges ut på engelska, franska och tyska.

Den finns på 21 språk på http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panora_sv.htm.

De åsikter som framförs i denna publikation är författarens och återspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens åsikt.

Europas framtid – som konkurrenskraftig aktör på den internationella arenan, som en plats som är bra att bo, arbeta och pensioneras på, som en social modell som efterliknats så långt bort som i Brasilien – beror på vår förmåga att ge var och en av våra medborgare potential att vara en aktiv, respekterad och fulländad medlem av vårt samhälle. 2010 – Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning – belyser behovet att bygga ett Europa för alla som ett väsentligt inslag i en hållbar ekonomisk tillväxt, fler och bättre arbeten och social sammanhållning.

Dessa mål stöts av åtgärder som vidtas inom EU:s sammanhållningspolitik med finansiella instrument såsom Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF). Dessa två nyckelinstrument syftar till att stödja olika program, från förbättrad transportinfrastruktur, som öppnar underutvecklade områden för nya möjligheter, till att främja livslångt lärande. Panorama presenterar sex projekt från olika delar av Europa som belyser hur Erufs utbetalningar hjälper utsatta sektorer av vårt samhälle att bekämpa risken för utestängning.

Vilken är sammanhållningspolitikens roll för att lindra fattigdom och utestängning? Vad görs för att blåsa liv i de krisdrabbade områdena i våra städer? Hur lyhörda är befintliga förordningar för Europas nya situation? Samtidigt som vi reflekterar över dessa frågor intervjuar vi också tre nyckelpersoner inom området social integration och tar reda på hur de anser att prioriteringarna bör se ut.

Europa 2020 är en strategisk vision av Europa för 2000-talet. Den visar hur EU kan ta sig starkt ur den ekonomiska krisen och hur unionen kan omvandlas till en smart och hållbar ekonomi för alla, med hög sysselsättningsnivå, produktivitet och social sammanhållning.

Sammanhållningspolitiken, så som den fungerar konkret där människor faktiskt befinner sig, spelar en nyckelroll när det gäller att uppnå målen i 2020-strategin, genom att se till att de som riskerar att utestängas inte lämnas vid väggkanten. Det är i regionerna som själva behållningen av ett samhälle med full delaktighet först kommer att märkas.

Dirk Ahner

Generaldirektör, Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för regionalpolitik

BÄTTRE SOCIAL INTEGRATION: ETT REGIONALT PERSPEKTIV

2010 har av EU utnämnts till Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning. Detta nummer av Panorama reflekterar över problemet och tar en närmare titt på hur de åtgärder som finansieras via regionalpolitiken främjar EU:s mål: ett produktivt samhälle för alla.

Vilket är målet med året?

Att förnya EU:s åtagande att bekämpa fattigdom och social utestängning är ett av huvudmålen med utnämningen av detta år. Med de utmaningar som vi står inför – klimatförändringar och EU:s demografiska utveckling för att bara nämna två – och den senaste ekonomiska krisen som fortfarande är högaktuell, är det uppenbart att Europa inte har råd med ett samhälle som lämnar skickliga och arbetsvilliga människor utanför.

Året ska fungera som en väckarklocka och man strävar efter att utmana stereotyper och ge en röst åt de människor som lever i utanförskap och i fattigdom. Genom att harmonisera EU:s principer om partnerskap och solidaritet ska 2010 utan omsvep tackla fattigdomens orsaker och göra det möjligt för var och en att spela en fullvärdig och aktiv roll i samhället. Under året ska man också agera för att förbättra samordningen mellan befintliga program och initiativ för att bekämpa fattigdom och social utestängning.

Att minska fattigdomen – nyckeln till att bekämpa utestängning

Den regionala utvecklingsnivån har en betydande inverkan på fattigdomen i ett land. De senaste uppskattningarna av löner hos låginkomsttagare på gränsen till fattigdom visar att sammanhållningspolitisk finansiering är koncentrerad till de länder och regioner där den relativa fattigdomen är som högst. Medlen finner sina mål.

Att minska fattigdom är inte sammanhållningspolitikens huvudsakliga mål, och inte heller är dess syfte att förändra nationella välfärdssystem, däremot inriktar den sig på att finansiera projekt som påskyndar utveckling, främjar jämställdhet, förbättrar livskvaliteten och utvidgar möjligheterna till arbete, åtgärder som alla minskar risken för fattigdom.

Hur regionalpolitik främjar EU:s mål

EU:s regionalpolitik syftar till att övervinna de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regionerna för att främja en harmonisk, balanserad och hållbar utveckling av den Europeiska gemenskapen. I artikel 158 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen konstateras att gemenskapen "ska sträva efter att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnade regionerna eller öarna, inbegripet landsbygdsområdena".

VEM LÖPER STÖRST RISK?

De som löper störst risk att drabbas av fattigdom är äldre, stora familjer och familjer med en ensamstående förälder, barn och ungdomar, personer med handikapp samt personer från etniska minoriteter, inklusive Europas 10 till 12 miljoner romer. Inom alla dessa grupper är kvinnor mer utsatta för fattigdom och social utestängning än män.

Dessa mål är svåra att uppnå, inte minst med tanke på EU:s regioners stora olikheter beträffande geografisk storlek och geografiskt läge, inkomstnivåer och politisk betydelse. Utvidgningarna av EU har också fört med sig betydande förändringar – skillnaderna mellan de 27 nuvarande EU-medlemsländernas regioner är nu dubbelt så höga som inom de 15 EU-medlemsländerna före 2004.

Sammanhållningspolitikens rådande praxis, som grundar anslagen på BNP per capita, ger större bidrag till regioner med stor andel av befolkningen i absolut fattigdom.

Några länder verkar må väldigt bra, men har ändå glipor där människor löper hög risk för fattigdom. I mindre utvecklade länder tenderar fattigdomen att vara lägre i huvudstadsregionen. I andra länder har huvudstadsregionen ofta en högre andel fattiga eftersom förmögna hushåll har flyttat därifrån.

De mindre utvecklade sammanhållningsländerna tilldelas huvuddelen av sammanhållningspolitikens medel och det är tydligt att de har en betydligt högre andel "materiellt fattiga" (ett absolut mått på fattigdom som indikerar att människor saknar tre eller fler av nio grundläggande bekvämligheter).

Sammanhållningspolitiken riktar sig också mot koncentrationer av relativ fattigdom i de mer utvecklade ländernas konvergensregioner. Mer hjälp till regioner såsom Wales i Storbritannien, delar av Vallonien i Belgien och södra Italien och södra Spanien, visar att viss finansiering är inriktad på att hjälpa dessa regioner att ta hand om fattigdomen.

Målet Regional konkurrenskraft och sysselsättning tar sig an problemet från en annan vinkel, med hänsyn till arbetslöshet över genomsnittet och låg utbildningsnivå, faktorer som i hög grad är starkt kopplade till både relativ och absolut fattigdom.

Eruf och ESF – komplementerar varandra

Det är viktigt att investera i den sociala och ekonomiska infrastruktur som krävs för att göra det möjligt för personer i missgynnade grupper att dra nytta av utbildnings- och sysselsättningsmöjligheter på annat håll. Eruf-finansiering kan bidra väsentligt inom detta område genom att stötta utveckling som möjliggör för individer att få tillgång till sådana chanser.

Företagsstöd riktas särskilt mot små och medelstora företag samt nystartade företag.

”Vi har övertygande bevis på att stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) ledde till ökade investeringar i företag och ökade aktiviteten med anknytning till forskning och utveckling. FoU-investeringen per anställd i Thüringen i östra Tyskland var till exempel nästan två och en halv gånger högre i företag med stöd. Det här innebär en tydlig hävstångseffekt”, förklarar Dirk Ahner, generaldirektör för regionalpolitik.

Eruf-investeringar resulterar i bättre jobb och större tillgång till utbildning genom att stötta

- lokalt baserade system för arbetsförmedling som syftar till att matcha missgynnade personer med arbetstillfällen,
- renovering och förbättring av lokalt baserade center för utbildning och e-kompetens,
- säkra transportnav för att koppla samman behövande områden med de områden där möjligheterna finns,
- investeringar i ökad lokal tillgång till IT.

Från 2007 till 2013 kommer 347 miljarder euro, eller 35,7 % av gemenskapsbudgeten, att investeras av EU via sammanhållningspolitikens instrument för att stötta regionala tillväxtprogram och stimulera skapandet av jobb. På detta sätt hjälper sammanhållningspolitiken till att leda människor ut ur fattigdom.

Finansieringen från Europeiska socialfonden (ESF) stöttar en hållbar integration av missgynnade personer och funktionshindrade i arbetslivet. Insatser för att uppnå detta inkluderar

- rådgivning och utbildning som är anpassad till missgynnade personers och funktionshindrades särskilda behov,
- att tillhandahålla vägar för integrering och inträde på arbetsmarknaden, och skapandet av arbetstillfällen för missgynnade personer och funktionshindrade i den sociala ekonomin,
- stöd till missgynnade personers och funktionshindrades entreprenörskap,
- informationskampanjer för att bekämpa diskriminering, förändra attityder och främja mångfald på arbetsplatser.

Eruf anpassas efter behoven

Men det handlar inte bara om jobb. I maj 2010 ändrades Eruf för att begränsa segregationen av marginaliserade grupper med dåliga boendeförhållanden. Förändringarna i bestämmelserna gjordes i syfte att öka den ekonomiska och sociala sammanhållningen. I stödberättigandet omfattas nu renovering och ändring av nyttjandet av befintliga byggnader som ägs av offentliga myndigheter eller ideella aktörer, som på så vis tillhandahåller billigt boende för hushåll med låga inkomster eller människor med särskilda behov. Begränsade insatser för att ersätta befintliga bostäder, inklusive nybyggda bostäder, bör också betraktas som stödberättigande utgifter.

Och resultatet?

Eruf och Sammanhållningsfonden har ett tydligt fokus på att främja regioners och medlemsländers ekonomiska utveckling. Detta är ett av de mest effektiva sätten att bekämpa social utestängning – att stimulera ekonomisk aktivitet, vilket kommer att skapa fler och bättre arbeten av hög kvalitet.

De senaste utvärderingarna visar att fonderna lyckats stimulera tillväxt och jobb. Två olika makroekonomiska modeller drar båda slutsatsen att fonderna hade en betydande effekt på den ekonomiska tillväxten, särskilt i konvergensregionerna, mellan 2000 och 2008. Medlemsländerna rapporterar att ungefär 1 miljon arbetstillfällen skapats genom företagsstöd under perioden 2000–2006.

” De senaste uppskattningarna ... visar att sammanhållningspolitisk finansiering ... finner sina mål. ”

En betydande andel av Eruf-resurserna tilldelas också social, territoriell och miljömässig sammanhållning. Projekt som tilldelats stöd omfattar förbättring eller skapande av olika typer av social infrastruktur och sanering och renovering av byar, innerstadsområden, gamla industriområden och historiska monument.

Projekt av detta slag, inklusive projekt som syftar till att förbättra turistanläggningar, utgjorde nästan en tredjedel av den totala tilldelningen från Eruf till mål 1-regioner och 36 % av hela summan till mål 2 under 2000–2006, och en liknande fördelning görs under nuvarande period, 2007–2013.

I utvärderingarna av perioden 2000–2006 dras slutsatsen att projekt inom miljöinfrastruktur gav konkreta resultat. Ett stort antal hushåll i eftersatta regioner inom EU fick till exempel tillgång till rent dricksvatten eller anslöts till huvudavloppssystem (14 miljoner människor gavs tillgång till förbättrad vattenförsörjning; ytterligare 20 miljoner människor omfattades av projekt som handlar om rening av avloppsvatten).

Resultatet? Städer och byar över hela Europa, inklusive nedgångna, postindustriella områden och krisdrabbade innerstäder, är nu mer attraktiva områden att bo och arbeta i, samt besöka.

Även om det inte finns några allmänt vedertagna indikatorer, eller information, för att faställa omfånget av sådana effekter drar man i utvärderingarna slutsatsen att dessa projekt utan tvekan har förbättrat levnadsstandard och livskvalitet, liksom territoriell balans, genom att uppmuntra fler människor att bosätta sig i de berörda områdena och fler företag att förlägga sin verksamhet dit.

HÖGTEKNOLOGI NÅR HJÄRTAT AV FRANKRIKES LANDSBYGD

Trots att regionen Auvergne ligger isolerad på landsbygden är den först i Frankrike med att erbjuda bredband till hela sin befolkning, tack vare Eruf inom målet Regional konkurrenskraft och sysselsättning. Detta projekt, som tilldelades RegioStars-utmärkelsen 2010, är en välkommen utveckling för regionen, som den senaste tiden bevitnat en tillströmning av unga människor som flyttar till området och startar företag.

Cecile Hesse och Gael Romier är två unga fotografer som har stationerat sig i Auvergne. När de kom hit kunde det ta så mycket som 20 minuter att skicka en bild – ett enda foto – till en kund. Tillgången till den nya bredbandsuppkopplingen gör att processen går på ett ögonblick. "Det har gjort det möjligt för oss att utveckla vårt företag och, framför allt, att bo kvar i regionen", förklarar Hesse.

Regionen har förnyats sedan 2009 med alla möjliga initiativ som växt fram, som till exempel vid en grundskola i staden Mazayes där barnen har skapat sin egen skolwebbsida. Rektor Etienne Anquetil tvivlar inte på att både barn och föräldrar är glada över att deras skola äntligen kommer ifatt dagens samhälle.

Effekten av en omedelbar, allmän tillgång till bredband har förändrat alla områden; hälso- och sjukvården, ekonomi-, utbildnings- och turistsektorn har alla vunnit på detta.

Bredband i Auvergne, 2006–2009

Total budget: 38 500 000 euro

Eruf: 26 %

René Souchon (till höger), ordförande i regionfullmäktige i Auvergne, tar emot RegioStars-utmärkelsen från kommissionär Hahn.

KARIMA DELLI

Ledamot i Europaparlamentet

Karima Delli är medlem i De Gröna/EFA, medlem i regionala utvecklingskommittén, vice ordförande i intergruppen Urban och aktivist i kollektivet Jeudi Noir.

Vad har du för förhoppningar att Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning ska uppnå?

EU kommer inte att lösa problemen med fattigdom och social utestängning på ett år. Men, efter Lissabonstrategins misslyckande, är målet med detta år att synliggöra dessa 84 miljoner människor som är krisens offer, i synnerhet fattiga som arbetar, och de som dag efter dag arbetar för att hjälpa utestängda och marginaliserade människor att leva ett värdigt liv. Dessutom hoppas jag att vi kommer att kunna ta itu med fattigdomsproblemet genom att övertyga Europeiska kommissionen att lägga fram ett förslag om ramdirektiv angående minimiinkomst och kampen mot diskriminering för att försvara den allmänna tillgången till tjänster och få ett erkännande av rätten till bostad i alla medlemsländer.

Hur ser du på din roll när det gäller att angripa fattigdom och social utestängning?

Jag anser att vår roll, som Europaparlamentariker, är att ge en röst åt de som lever i fattigdom och åt alla de organisationer som arbetar för att bekämpa fattigdom och som är de som förverkligar lösningar i vardagen. Som jag alltid säger: vi ska inte skapa en politik för folket, utan med dem. Detta europeiska år borde kunna ge oss möjlighet att samla in bästa praxis i kampen mot fattigdom och social utestängning, och att visa att det finns hopp för de mest utsatta människorna. Dessutom tror jag som ekolog att vi måste slå larm inte bara beträffande social ojämlikhet, utan också när det gäller miljömässig orättvisa. Efter Köpenhamnsförhandlingarnas misslyckande är de som kommer att betala för klimatförändringarna de mest fattiga, de med sämst boendeförhållanden och de mest otrygga människorna.

Hur kommer de senaste ändringarna av Erufs bestämmelser när det gäller boende för marginaliserade grupper och främjandet av energieffektiva byggnader att bidra till att bekämpa fattigdom och social utestängning?

Denna nya bestämmelse är det bästa exemplet på det jag nämnde angående kopplingen mellan kampen mot klimatförändringar och social utestängning. Den representerar ett stort framsteg i förbättringen av levnadsvillkoren för missgynnade befolkningsgrupper, så tillvida att den gör projekt för renovering och bostadsbyggande och för bekämpning av energifattigdom i samtliga medlemsländer stödberättigade för Eruf. Detta förslag har varit efterlängtat hos alla som propagerar för respekt för marginaliserade gruppers rätt till integration, i synnerhet romernas.

Men vi får inte sluta nu när det går så bra. Vi kommer att vara väldigt vaksamma när det gäller den faktiska användningen av dessa medel, eftersom den inte får resultera i att marginaliserade grupper utestängs från innerstäderna på grund av fastighetspekulationer orsakade av kraftigt ökade hyror och hyresavgifter.

Nu måste vi säkerställa att alla intressenter kommer att vara delaktiga i projekt inom stadsförnyelse, inklusive lokala myndigheter, statliga investeringsbanker och europeiska nätverk såsom Borgmästaravtalet, så att varenda utsatt befolkningsgrupp verkligen tilldelas tillräckliga medel och erbjuds en värdig existens på lång sikt.

” ... ett stort framsteg i förbättringen av levnadsvillkoren för missgynnade befolkningsgrupper ... ”

Utestängning förekommer även på landsbygden.

FINTAN FARRELL

Chef för EAPN (European Anti-Poverty Network)

Fintan Farrell utsågs till chef för det Europeiska nätverket mot fattigdom och utestängning (European Anti-Poverty Network, EAPN) 2002. Han har tidigare varit nätverkets ordförande mellan 1996 och 2000. Han har också varit ordförande för Social Platform och EU Civil Society Contact Group.

Vad har du för förhoppningar att Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning ska uppnå?

Förhoppningsvis kan detta år engagera människor att reflektera över vilken typ av samhälle vi vill bygga och nå ut med budskapet att mer jämlika samhällen är bättre för alla. Året inträffar i kristider. Det ser ut som om fattiga människor kommer att få bära kostnaderna.

Fattigdom och social utestängning måste tydligt identifieras som de huvudsakliga utmaningarna att ta itu med i Europa 2020-strategin. Vi måste också ta oss an orsakerna till fattigdomen och se till att människor förstår att minskningen av ojämlikheter i välstånd, med hjälp av effektiva mekanismer för omfördelning, är en förutsättning för att skapa ett bättre, rättvisare EU.

Året bör också syfta till att nå ut på lokal och nationell nivå genom ett mer konsekvent engagemang i, och stöd för, icke-statliga organisationer mot fattigdom från offentliga myndigheter.

Hur ser du på din roll när det gäller att angripa fattigdom och social utestängning?

EAPN:s syfte är att försvara fattiga människors intressen genom att påverka relevanta delar av EU:s politik och program. Nätverket kommer att övervaka hur man angriper fattigdom och social utestängning i genomförandet av Europa 2020-strategin och plattformen mot fattigdom. Det kommer också att bedöma hur sysselsättningspolitiken bidrar till att en arbetsmarknad för alla och hur strukturfonderna används för att skapa en dagordning för integrering. För att uppnå detta ger vi icke-statliga organisationer möjlighet att utbyta erfarenheter av hur denna politik och dessa program tas emot och att föreslå nya områden för EU-åtgärder. Ett direkt deltagande av människor som lever i fattigdom är centralt för EAPN:s pågående arbete.

På vilka sätt kan sammanhållningspolitiken bidra till Europa 2020-målet att lyfta 20 miljoner människor ur fattigdom till år 2020?

För att nå målet att lyfta 20 miljoner människor ur fattigdom till år 2020, bör sammanhållningspolitiken användas som ett övergripande verktyg för att garantera social integration. Eruf och ESF bör nyttjas på ett mer innovativt och kompletterande sätt för att verkligen möta de mest utsatta gruppernas behov och vara tillgängliga för sociala, icke-statliga organisationer. Dessutom skulle EAPN vilja se ett skifte från den nuvarande tillväxt- och jobbmodellen till en modell som gynnar utsatta människor genom aktiv integrering, social innovation, nya sociala tjänster, tillgång till gröna jobb och grön teknik för de människor som befinner sig längst från arbetsmarknaden.

Medan strukturfonderna ges ett särskilt fokus in Europa 2020, behöver alla EU:s finansiella instrument mobiliseras för att bidra till att det föreslagna målet om minskad fattigdom som fastställts i strategin uppnås. Ett särskilt EU-instrument för finansiella ändamål bör uppnå tre huvudmål: tillgång till rättigheter, i synnerhet när det gäller tillgång till prisvärda tjänster av god kvalitet och av allmänt intresse; social integration, i synnerhet med fokus på att utveckla en integrerad strategi för aktiv integrering; och nyckelaktörers deltagande.

LÄS MER:

<http://www.eapn.eu/index.php?lang=en>

” ... sammanhållningspolitiken [bör] användas som ett övergripande verktyg för att garantera social integration. ”

Three Towns Initiative – delar av Yorkshire och Humberside i Storbritannien förnyas.

PAUL BEVAN

Eurocities generalsekreterare

Eurocities är Europas nätverk för större städer. Det etablerades 1986, och föreningens 140 medlemmar representerar 25 % av EU:s befolkning. Paul Bevan blev generalsekreterare i november 2008, efter en karriär med ledande roller i brittiska kommuner och landsting.

Vad har du för förhoppningar att Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning ska uppnå?

Detta europeiska år måste öka medvetenheten om att kampen mot fattigdom inte bara handlar om altruism. Europas folk är vår största ekonomiska tillgång – vårt humankapital. Europa 2020-strategin medger att vi inte kommer att konkurrera i den globala ekonomin om vi inte nyttjar denna potential till fullo. Att investera i kunskap, arbeten av hög kvalitet och social integration ger en tydlig ekonomisk avkastning samt förbättrar direkt våra medborgares livskvalitet.

Hur ser du på din roll när det gäller att angripa fattigdom och social utestängning?

Fattigdom och utestängning förekommer främst i städerna. Även Europas mest välmående städer har höga nivåer av fattigdom, ofta koncentrerad till särskilda stadsdelar. Av denna anledning har Eurocities valt att fokusera sin kampanj 2010 på att öka medvetenheten om fattigdomens urbana dimension.

Städernas styrande församlingar har goda förutsättningar att ta hand om dessa problem genom att anta ett flerdimensionellt tillvägagångssätt. Utbildning, hjälp vid jobbsökande, företagsrådgivning, bättre bostäder, förbättrad hälsa, socialt stöd och familjestöd, kollektivtrafik, förbättrad miljö, medborgardeltagande – allt detta måste organiseras på ett integrerat sätt för att uppnå verkliga, bestående förändringar i sådana eftersatta områden. Denna slutsats framkom på det bestämdaste vid evenemangen "Städer mot fattigdom och utestängning" (Cities Against Poverty and Exclusion) som Eurocities anordnar runtom i Europa.

I praktiken utgör antagligen fattigdom och utestängning emellertid de svåraste utmaningarna för vilken borgmästare eller ordförande i kommunfullmäktige som helst. Att motivera medborgare, icke-statliga organisationer och företag, samordna olika kontor och hitta nya arbetssätt kräver alla ett enastående politiskt ledarskap. Dessutom är det resurskrävande. Eurocities främjar inte bara utbytet av erfarenheter mellan medlemsstäder; vi propagerar också för större befogenheter för städernas styrande församlingar för att tackla dessa komplexa problem.

Hur kan europeiska städer använda sig av sammanhållningspolitiken för att angripa fattigdom och social utestängning?

Den roll som EU:s sammanhållningspolitik har spelat när det gäller att hjälpa städer att hitta nya sätt att angripa dessa utmaningar har varit enormt viktig. Städernas styrande församlingar har kunnat visa att detta integrerade tillvägagångssätt är centralt för att uppnå varaktig framgång. Allteftersom den ekonomiska krisen fortsätter är utmaningarna som våra städer står inför större än någonsin.

Tre fjärdedelar av Europas befolkning bor i städer och 85 % av EU:s BNP genereras i städerna, så utsikterna för en hållbar ekonomisk återhämtning utan välmående städer är otänkbara. Vare sig vi bor i en storstad eller ej, ligger det i allas vårt intresse att Europas städer fortsätter att locka till sig investeringar och skapa innovation och välbefinnande. Sammanhållningspolitiken har chans att spela en nyckelroll när det gäller att fullfölja Europa 2020-målen genom att stötta en fortlöpande pånyttfödelse av städerna och social sammanhållning i unionen.

LÄS MER:

<http://www.eurocities.eu/main.php>

Regionala medel bidrar till att finansiera en interaktiv utbildning i fordonsteknik på Malta.

” Att investera i kunskap, arbeten av hög kvalitet och social integration ger en tydlig ekonomisk avkastning ... ”

SOCIAL INTEGRATION, KAMPEN MOT FATTIGDOM

Mot bakgrund av den värsta sociala krisen i EU:s historia framstår Europeiska året 2010 som en möjlighet att öka hastigheten, utveckla nya partnerskap och vidta åtgärder. Förekomsten av fattigdom i en av världens mest välmående regioner är mycket allvarlig. Trots en generell ökning av levnadsstandarden under de senaste decennierna, lever nästan 84 miljoner européer – 17 % av EU:s befolkning – i dag i fattigdom.

Utnyttjar alla källor

Att ta sig an denna utmaning kräver en övergripande strategi, som inkluderar en bedömning av strukturella och individuella faktorer, användningen av ett brett utbud av verktyg och mobilisering av regionala och nationella aktörer. Ett sådant flerdimensionellt tillvägagångssätt har varit centralt för EU:s åtgärder. Under årens lopp har det "sociala Europa" tagit form genom en rad politiska inriktningar och program som stöttar skapandet av jobb och bättre arbetsvillkor, främjar utbildning och social och territoriell sammanhållning samt bekämpar diskriminering.

EU har inte lutat sig tillbaka och väntat på år 2010 för att ta sig an den utmaning som fattigdomen innebär. År 2000 lanserade medlemsländerna en innovativ, gemensam strategi för social integration, som fick dem att fastställa nationella planer och gemensamma mål, och att lära från varandra på kritiska områden såsom barnfattigdom, minimiinkomst och hemlöshet.

Nya krafter för att slåss i denna kamp

Ännu finns det mer som behöver göras: Europeiska året 2010 syftar till att bygga på befintliga verktyg och skapa drivkraft för åtgärder runt om i Europa. Fyra tvärdisciplinära mål står i centrum för kampanjen:

- Att öka medvetenheten genom att främja en bättre förståelse för fattigdomens verklighet i EU i dag, utmana stereotyper och belysa olika sätt att bekämpa fattigdom.
- Att sprida budskapet att bekämpning av fattigdom ligger i allas intresse och är allas ansvar, och att främja ett engagemang hos offentliga och privata aktörer.
- Att uppmana människor till handling och generera ny energi, från lokal till europeisk nivå.
- Att stötta människor som lever i fattigdom till ett aktivt deltagande och ett bättre erkännande av deras rätt till ett värdigt liv.

Totalt 29 länder deltar och har utvecklat nationella program i partnerskap med intressenter (icke-statliga organisationer, arbetsmarknadens parter, stiftelser, regionala och lokala myndigheter).

Över 1 000 initiativ väntas runt om i Europa, från konferenser, manifestationer för att visa solidaritet och debatter i skolor till utbildningsprogram för media, interaktiva skådespel och tester av nya politiska system.

En europeisk kampanj samordnas av Europeiska kommissionen och är uppbyggd kring informationsverktyg (webbsida, publikationer, videomaterial...) och nyckelaktiviteter: ett konstinitiativ (som samlar konststudenter, icke-statliga organisationer och fattiga i Europa), en journalistiktävling för audiovisuell och tryckt media och en "fokus-vecka" i mitten av oktober med seminarier och forum. Den avslutande konferensen kommer att organiseras av det belgiska ordförandeskapet i december.

En mängd andra aktiviteter planeras av icke-statliga organisationer och andra intressenter som varit starkt engagerade i denna kampanj, liksom andra europeiska institutioner och organ: Europeiska året 2010 är ett gemensamt projekt där alla intresserade aktörer har en roll att spela.

Graden av framgång för Europeiska året 2010 kommer emellertid också att bero på dess förmåga att påverka den politiska dagordningen i medlemsländerna och på EU-nivå. I juni 2010 enades Europeiska rådet om målet att eliminera risken för 20 miljoner människor att drabbas av fattigdom och utestängning, som en del av Europa 2020-strategin. Detta viktiga steg kommer således att behöva följas av långsiktiga, hållbara åtgärder på alla nivåer.

LÄS MER:

<http://www.2010againstopoverty.eu/?langid=sv>

ATT BRYTA FATTIGDOMSCIRKELN

Europeiska socialfonden investerar i att hjälpa människor in i arbetslivet och ut ur fattigdomen. Som en del i dess tioåriga ekonomiska strategi kommer EU att fokusera på att lindra fattigdomen och ge människor en bättre chans i livet.

Fastän nationella regeringar samarbetar för att införa särskilda åtgärder, som t.ex. system för minimiinkomst, är fattigdom och social utestängning problem som berör hela Europa. Att behandla dessa problem är en väsentlig del av EU:s åtagande att bygga ett välmående samhälle för alla, där enskilda har rätt att leva ett värdigt liv och aktivt ta del i samhället.

Bättre chanser i livet

I och med sin tioåriga ekonomiska strategi, Europa 2020, placerar EU en lindring av fattigdomen högt på listan över prioriteringar. Ett kraftfullt verktyg i denna kamp är Europeiska socialfonden (ESF), vars syfte är att påverka enskildas chanser i livet på ett positivt och bestående sätt.

Det är just via detta system som 3 500 arbetslösa romska invånare i Trebišov, Slovakien, får hjälp. Ett projekt som backas upp av ESF anställer romska arbetstagare för att renovera en skola i området, som ska ta emot över 600 romska elever. Detta är ett av många exempel på hur ESF hjälper EU-länder att ge människor deras oberoende och värdighet tillbaka.

Att bekämpa fattigdom och social utestängning

Under Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning vidtas åtgärder för att öka medvetenheten om en verklighet som inte bara är skadlig för ekonomin, utan också går ut över enskildas liv. ESF hjälper medlemsländerna i deras försök att ta sig an denna utmaning. Det är tydligt att åtgärder behövs på alla nivåer, och ESF kommer att fortsätta att spela en huvudroll.

Det är inte bara romerna som befinner sig i utkanten av samhället; 84 miljoner människor riskerar social utestängning i Europa. Dessutom, vilket kan vara svårt att tro, lever en av sex européer under gränsen för fattigdom. Så många som sju miljoner människor i Europa måste klara sig på mindre än 5 euro per dag. För att bekämpa denna situation investeras totalt ungefär 76 miljarder euro (en sjättedel i initiativ som avser social integration) i projekt som syftar till att

- hjälpa arbetslösa att komma in i arbetslivet genom att förse dem med nödvändiga kunskaper,
- bekämpa diskriminering och göra det möjligt för utsatta grupper att komma in på arbetsmarknaden och bli aktiva samhällsmedborgare,
- erbjuda utbildning så att handikappade kan skaffa kunskap och kvalifikationer,
- uppmuntra arbetstagare och företag att anpassa sig till ekonomiska förändringar,
- främja partnerskap för bättre arbetsplatser och bättre arbeten.

LÄS MER:

http://ec.europa.eu/employment_social/esf/index_sv.htm

” Så många som sju miljoner människor i Europa måste klara sig på mindre än 5 euro per dag. ”

EU markerar Internationella dagen för romer den 8 april 2010.

SOCIAL INTEGRATION OCH SAMMANHÅLLNINGSPOLITIK – DET URBANA PERSPEKTIVET

Regionalpolitiken tar sig an nedgångna områden i städerna utan omsvep. Andra omgången av gemenskapsinitiativet Urban, "Urban II", valde ut platser som stod inför en mängd sociala och ekonomiska utmaningar, inklusive arbetslöshet (i genomsnitt 17 % på de platser som omfattas av URBAN II) och en dålig stadsmiljö.

Urban II gav stöd åt 70 program i EU-15, vilka berörde en total befolkning på 2,2 miljoner. Sammanhållningspolitiken bidrog med 754 miljoner euro, och det totala anslaget steg till 1,6 miljarder euro när medel från berörda länder och regioner lades fram för att matcha EU:s investeringar.

VAD HAR ÅSTADKOMMITTS?

- Av de 108 000 människor som utbildades kom fler än hälften från utsatta grupper och fick hjälp med att övervinna analfabetism och fortsätta sin utbildning eller att för första gången träda in på arbetsmarknaden.
- Omkring hälften av programmen (8 av 15 fallstudier) observerade en påverkan från utbudet av ytterligare eller ny social service och nya sociala resurser. Urban II konstaterades ha varit avgörande för utbudet av bättre social service (till exempel genom att bygga eller renovera sociala centrum som erbjuder information, råd, vägledning och annat stöd till invånarna).
- 247 projekt inom säkerhet för att minska brottsligheten på lokal nivå. Dessa projekt har omfattat gatuväktare, övervakningskameror, landskapsplanering och gatubelysning, och har genomförts i samarbete med lokala föreningar och grannsamverkan mot brott.
- 593 initiativ för att skapa ett samhällsengagemang. I ett fall (Burnley i Storbritannien) ledde detta till att 134 personer engagerade sig i gemenskapens förvaltning.

Lokal utveckling och lokalt partnerskap

En slående slutsats från efterhandsutvärderingen av Urban II är att ett projekts framgång inte berodde på temat som behandlades eller på det specifika instrumentet. Framgångsrika projekt kännetecknades av lokalt ledarskap och lokalt ägande. De valdes ut i enlighet med den lokala uppfattningen av behoven, med engagemang från lokala aktörer, och genomfördes i samarbete med lokalbefolkningen. Projekt som misslyckades påtvingades ofta ovanifrån, med ringa lokalt ägande och engagemang.

Över 80 % av de lokala partnerskapen kunde betecknas som inkluderande, då de involverade ett brett spektrum av aktörer såsom lokala föreningar, den privata sektorn, bemanningsföretag,

utbildningsleverantörer, utvecklingsorgan, brottsbekämpande aktörer och vårdpersonal. Frivilligsektorn har också lett ungefär 10 % av projekten och var engagerad i genomförandet av ännu fler. Detta ledde till en spridningseffekt när det gäller kapacitetsutvecklingen av lokala partners för andra projekt på längre sikt.

EU spelade en roll i kapacitetsutvecklingen, inte minst genom nätverket Urbact för utbyte av erfarenheter.

FÖR MER INFORMATION:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/expost_reaction_en.htm

Urban II – utmaningar och lösningar

Alla program ägde rum i områden som led av betydande ekonomiska, sociala och fysiska problem. Även om alla befann sig i sitt egna lokala sammanhang, och i detta stod inför ett brett spektrum av utmaningar, hanterade många program symptom till följd av avindustrialisering (obebyggda tomter, hög arbetslöshet, låg företagstillväxt och tillhörande sociala problem).

Programmen syftade till att ta tag i alla dessa utmaningar på ett integrerat och holistiskt sätt. Programmen kunde dock delas in i två stora grupper:

- en social och ekonomisk förnyelsegrupp bestående av 40 program med fokus i synnerhet på ett eller (vanligtvis) två av dessa teman, med mindre investeringar i fysisk infrastruktur,
- en fysisk förnyelsegrupp bestående av 30 program med fokus i synnerhet på detta tema, med mindre investeringar i ekonomiska och sociala förnyelseprojekt.

Fysisk förnyelse – Urban II hjälpte till att vända städernas förfall, skapade transportnav och nya transportmöjligheter, utvecklade nya samhällsinrättningar (museer, bibliotek och förskolor) och förbättrade allmänna ytor. De flesta av dessa förändringar ökade områdets dragningskraft.

Ekonomisk förnyelse – projekten stimulerade entreprenörskap och stöttade bildandet av företag, tillväxt och den (småskaliga) utvecklingen av industriområden. Att ge stöd åt människor för att komma in på arbetsmarknaden var en annan viktig del i åtgärderna inom Urban II.

Social förnyelse – projekten bidrog till att minska brottsligheten, förbättra utbildningsresultat, höja lokalbefolkningens kompetens och stötta missgynnade grupper (särskilt ungdomar) på olika sätt.

Social utestängning var en huvudfaktor som påverkade flera viktiga demografiska gruppers liv och och möjligheter i de flesta av programområdena inom Urban II. Kvinnor, unga och äldre, invånare från etniska minoritetsgrupper, asylsökande och flyktingar upplevde alla någon form av social utestängning eller ogynnsamma omständigheter.

Ett verktyg i kampen mot utestängning

Det noterades i efterhandsutvärderingen att de flesta Urban-programmen stöttade projekt för att bekämpa arbetslöshet och bristen på arbetstillfällen. Eftersom många målområden hade väldigt hög arbetslöshet, angreps detta huvudsakliga problem utan omsvep genom investeringar i projekt för utbildning, arbetskraftsutveckling och kompetensutveckling.

Nästan hälften av programmen stöttade projekt som tog sig an brottsrelaterade problem, med ett relativt stort antal drogrelaterade projekt och ingripanden med betoning på antisocialt beteende.

Omkring en tredjedel av programmen gav stöd åt projekt som syftade till kapacitetsutveckling och att stärka frivillig- och föreningssektorn. Projekten hjälpte dessa organisationer att växa och utvecklas och bli mer robusta och hållbara, så att de kunde stödja lokala samfund effektivt.

Många projekt var inriktade på specifika grupper i nedgångna samhällen. Viktiga grupper var kvinnor, etniska minoriteter och (i mindre utsträckning) ungdomar. Projekten verkade således prioritera de grupper som var svårast att nå i de samhällen man hade som mål.

HUR DET GÅR TILL – DORTMUND

De huvudsakliga utmaningarna var hög arbetslöshet (särskilt bland ungdomar och invandrare), fattigdom och risk för utestängning, låg utbildningsnivå, en obalanserad ekonomi, undermåliga levnadsvillkor och ett dåligt varumärke. Målområdena var drabbade av hög befolkningsomsättning, då de mer framgångsrika invånarna flyttade för att ersättas av mer missgynnade grupper.

Resurserna fokuserades mestadels på entreprenörskap och sysselsättning (42 %) och fysiska och miljömässiga åtgärder (33 %), medan 15 % ägnades åt social integration. De huvudsakliga prioriteringarna var att skapa och bevara arbetstillfällen; förbättra stadsstrukturen och bostadssituationen; utveckla strukturer för de boende inom handel, bostäder och kultur samt att främja social sammanhållning.

Programmet hade en tydlig logik, med nära kopplingar mellan de problem som lyfts fram i den grundläggande analysen och den utvecklade strategin. En studie av programrådets styrkor och svagheter kompletterades av ingående samråd med lokala partners och lokalbefolkningen, och bidrog till att säkerställa att programmet tydligt återspeglade lokala behov och villkor.

SOCIAL INTEGRATION AV ETNISKA MINORITETER

FALLET ROMERNA

Sammanhållningspolitiken har en viktig roll att spela när det gäller att förbättra levnadsvillkoren och integrationen av minoritetsgrupper. Den tillhandahåller stöd genom en lång rad principer för icke-diskriminering och integration liksom målinriktad finansiering. Den särskilt utsatta romska befolkningen får särskild uppmärksamhet: nyligen vidtagna åtgärder för dess räkning inbegriper insatser för att underlätta tillgången till bostäder, utbildning och startkapital samt en informationskampanj.

Runtom i Europa lider romer av marginalisering, social utestängning och rasism. Studier visar att problemen som de ställs inför sträcker sig från brist på rättigheter, såsom tillgång till grundläggande tjänster och sysselsättning, till omfattande våld till följd av rasfördomar.

Vad står på spel?

Tidigare i år gav kommissionen ut meddelandet "Integreringen av romerna i samhällslivet och i näringslivet", som anger tonen för framtida åtgärder. Den konstaterar att romernas situation i Europa kräver omedelbara åtgärder och efterlyser "fullständig integrering i samhällslivet och i näringslivet".

Dokumentet visar på ett tydligt engagemang för integrering av romerna och klargör att samtidigt som framsteg har gjorts under de två senaste åren, som gett frågan om romerna en mer central roll i politiken, måste befintliga instrument arbeta mer effektivt och på ett mer integrerat sätt för att uppnå detta mål.

Ett antal konkreta åtgärder för integrering av romerna fastställs i meddelandet. Dessa omfattar en målinriktad användning av strukturfonderna och integrering av frågor som rör romerna inom ramen för sammanhållningspolitiken.

LÄS MER:

Meddelande om romerna

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52010DC0133:SV:HTML>

Boende – fördelar för romer i och med ett bredare tillämpningsområde för medlen

Att förbättra boendeförhållandena är en viktig åtgärd till förmån för romska grupper. Iakttagelser gjorda av EU:s byrå för grundläggande rättigheter visar att många bor i överfulla skjul och husvagnar i segregerade områden med begränsad tillgång till rent vatten, elektricitet och avfallshantering, och står inte bara inför hälsoproblem på grund av dåliga hygieniska villkor, utan också inför den ständiga risken att vräkas.

En ny förordning ger hopp om att denna situation kan förändras genom att korrigera obalansen mellan tillgången till möjliga Eruf-medel och romska gruppers särskilda levnadsvillkor. Den utvidgar användningen av Eruf-medel till romska bostäder till alla medlemsländer, och även landsbygdsområden kommer nu att vara berättigade till stöd. Pengarna kommer att kunna användas såväl till att bygga nya hus som för att renovera redan befintliga.

Pilotprojektet att integrera romer: en allsidig strategi för integration

Även om boendet är en viktig del av den romska integrationen, behöver framsteg göras på andra nivåer för att uppnå verklig integration. Generaldirektoratet för regionalpolitik har lanserat ett pilotprojekt som inkluderar flera frågor:

- Förskolor och daghem främjas genom projektet för en bra start, som handlar om förbättrad tillgång till utbildning och omsorg för romska barn upp till sex års ålder.
- Ett mer utbrett egenföretagande ska uppnås genom ett projekt som stöttar utbudet av mikrokrediter – särskilt till kvinnor – som komplement till projekt för att starta företag.
- För att öka allmänhetens medvetenhet om romska frågor genomförs anti-rasism-kampanjer med kända personligheter, som främst inriktas på idrottsevenemang, i Italien, Rumänien, Albanien och Bulgarien.

Romerna är EU:s största etniska minoritet med uppskattningsvis 10 till 12 miljoner människor.

GEMSKAPSBIDRAG TILL UTVALDA PROJEKT:

Förskolor och daghem (utbildningsfonden för romer):
1,9 miljoner euro

Egenföretagande och mikrokrediter (Polgar Foundation):
1,4 miljoner euro

Information och upplysning (Spolu International Foundation):
0,9 miljoner euro

EU OCH ROMERNA, LÄS MER:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=518&langId=sv>

http://ec.europa.eu/regional_policy/themes/employment/index_sv.htm

REGIONALA MEDEL HJÄLPER INVANDRARE IN I AFFÄRSLIVET

Arabiska kakor, thaimassage, sushi... vitt skilda satsningar med en sak gemensamt – kvinnligt entreprenörskap. Årets vinnare av en RegioStars-utmärkelse, mikrofinansinstitutet i sydöstra Sverige, hjälper kvinnor med utländsk bakgrund att få igång sin affärsverksamhet och bidra till EU:s mål när det gäller regional konkurrenskraft och sysselsättning.

”Du har drivkraft. Du har idéer. Du vill driva företag.” Så lockar webbsidan kvinnor som är utestängda från finansiella institutioner att utveckla sina egna företag. Dessa kvinnor, som i de flesta fall är arbetslösa, kan få ekonomiskt stöd med upp till 26 000 euro. Dessutom har de rätt till skräddarsytt stöd i varje skede av företagets etablering.

Tillväxtens drivkrafter

Att förvandla kvinnors roll från en som tidigare var beroende av socialhjälp till att bli tillväxtens drivkrafter är en av de otroligt positiva aspekterna med institutet, som slog upp portarna den 11 september 2009. Av de 80 kvinnor som antagit utmaningen har 15 nu startat sina egna miniföretag, och 20 arbetstillfällen har skapats.

Kvalificerade företagscoacher når ut till kvinnor vars möjligheter att komma in på arbetsmarknaden är små. De bygger relationer till dem, utvecklar deras motivation och får dem att tro på sig själva. Idéer utvecklas och växer till genomförbara affärsplaner. Stödet är dessutom tillgängligt även efter etableringen, för att säkerställa att företaget inte bara överlever, utan gör det med stabilitet, och till och med kan expandera.

Investeringen möjliggörs med stöd från Sörmlands Sparbank, JAK Medlemsbank och Ekobanken och omfattar fyra län – Södermanland, Östergötland, Västra Götaland och Stockholm – under en treårsperiod.

Mikrofinansinstitutet (MFI) tilldelades 340 000 euro från Eruf för en period på tre år.

ÖPPNAR DÖRRAR

För dessa kvinnor som saknar nätverk, kredithistorik eller erfarenhet av att driva ett företag, kan ett litet lån vara just det som behövs för att komma igång med en idé. Precis så var det för Kholoud Yamani. Kholoud, ursprungligen från Jordanien, kom till Sverige så sent som 2003. Men trots sin examen i fysik och mer än 14 års erfarenhet inom FN kunde hon inte övervinna hindren som stod i vägen för att starta ett litet företag i Sverige.

De som inte talar flytande svenska och är beroende av socialbidrag har inte tillgång till traditionella, finansiella tjänster i Sverige. Kholoud visste inte riktigt var hon skulle börja och hade svårigheter ända tills länsstyrelsen rekommenderade henne att ta kontakt med MFI.

Från och med första samtalet ändrades allt. Dörrarna öppnades. JAK Medlemsbank godkände ett lån på 10 000 euro. För dessa pengar köpte Kholoud nödvändig utrustning och började söka upp en kundkrets. Nu säljer hon kakor av torkade dadlar baserade på recept från sitt hemland Jordanien. Hennes stora genombrott var när hon ombads fördubbla sin produktion och sälja sina kakor på en av de största stormarknaderna i Sverige. Hennes produktion gick från 200 till 700 kakor per dag.

Med en treårig uppföljningsplan får hon fortfarande stöd från MFI, som hjälper henne med alla slags juridiska och ekonomiska frågor. Hon har också kunnat expandera, och företaget omfattar nu även städtjänster.

Liknande historier finns om en thailändska, Thitapha Ekberg, som öppnade en massagesalong, och Wannamon Löfgren, som startade centrala Katrineholms första sushirestaurang.

LÄS MER:

Mer om detta projekt finns på:

<http://www.mikrofinansiering.se/>

NYA EU-VERKTYG FÖR ATT MÖTA EFTERFRÅGAN PÅ MIKROKREDITER

Flera EU-institutioner har gått samman för att kunna tillhandahålla mikrokrediter till entreprenörer som inte beviljas banklån.

Många av de människor som skulle vilja starta ett företag eller utveckla ett befintligt kan inte ge tillräckliga garantier för att få ett traditionellt banklån. Till följd av detta uppskattas den kortsiktiga efterfrågan på finansiering i form av mikrokrediter – lån på upp till 25 000 euro – till 700 000 nya lån till ett värde av omkring 6,3 miljarder euro.

Presentation av Jasmine...

Generaldirektoratet för regionalpolitik svar på dessa behov är ett nytt instrument som kallas Jasmine (Gemensamt program till stöd för mikrokreditinstitut i Europa). Det inrättades tillsammans med Europeiska investeringsbanksgruppen (EIB-gruppen) och Europaparlamentet, och tillhandahåller både finansiering och tekniskt bistånd till mikrofinansinstitut utanför banksektorn. Genom att öka deras antal och utveckla de befintliga institutens kapacitet och trovärdighet, kommer fler entreprenörer att få tillgång till lån som gör det möjligt för dem att omsätta sina idéer i livsdugliga företag.

En första investering gjordes inom ramen för Jasmine i september 2009. Belgienbaserade CoopEst-fonden som erbjuder mikrofinansiering till mikrofinansinstitut i Central- och Östeuropa beviljades omkring 1,8 miljoner euro.

"Istället för att skapa onödigt konkurrens med de många banker som erbjuder mikrokrediter, försöker vi uppnå synergieffekter och fylla de tomrum där banker inte kan gå in på grund av de höga kostnader som är förknippade med mikroentreprenörer", förklarar Philippe Delvaux, Jasmine-samordnare vid Generaldirektoratet för regionalpolitik. "Det är värt att notera att vårt initiativ [...] följs med stort intresse av banksektorn."

Det nya initiativet, som kompletterar det utbud av mikrokrediter som ges via instrumentet Jeremie (Joint European Resources for Micro to medium Enterprises), omfattar en pilotfas som involverar ett begränsat antal mikrofinansinstitut. Som ett första steg valde Jasmine-gruppen, som inrättats inom Europeiska

investeringsfonden (EIF), ut 15 institut som ville förbättra eller utöka sina tjänster; omkring dubbelt så många kommer att dra nytta av tekniskt bistånd under 2011, efter EIF:s andra anbudsförfarande som kommer att göras under innevarande års sista kvartal.

De utvalda mikrofinansinstitut ges, efter en bedömning av ett specialiserat kreditvärderingsinstitut, en skräddarsydd utbildning som fokuserar på fyra områden: styrning, ekonomisk förvaltning, informationssystemens kvalitet och riskhantering. De får även tillgång till företagsstöd-tjänster som t.ex. en webbaserad databas, råd beträffande bästa praxis och möjligheten att via e-post få svar på frågor om Jasmine och mikrokrediter. En frivillig uppförandekod för mikrofinansinstitut är på gång. "Även om den inte är obligatorisk skulle vi vilja att den blir en referenshandbok för mikrofinansinstitut", säger Delvaux.

Medel från olika källor som uppgår till ungefär 55 miljoner euro har öronmärkts för pilotfasen.

...och Progress

Ett instrument med kompletterande funktion håller på att inrättas. Progress-instrumentet för mikrokrediter, lanserat av kommissionens generaldirektorat för sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter, ska komplettera Jasmine genom att öka utbudet av lån till arbetslösa som vill etablera egna företag, människor som riskerar att förlora sitt jobb och utsatta grupper.

En första delutbetalning av finansieringen kommer att göras tillgänglig för finansiella intermediärer för att bevilja lån till mottagare, men andra finansiella produkter kommer att komma. Till skillnad från Jasmine är Progress öppet för både banker och finansinstitut utanför banksektorn.

Progress kommer att tillhandahålla upp till 100 miljoner euro under perioden 2010–2013 och förväntas ge en mångdubbel utväxling. Instrumentet torde bli verksamt i slutet av 2010.

LÄS MER:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=836&langId=sv>

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/micro_en.htm

SKÄL FÖR EN LOKALT FÖRANKRAD VÅRD

Regionala medel används för att utbilda personal till äldreomsorgen i Spanien.

Runtom i Europa bor mer än en miljon barn och vuxna på vårdinstitutioner för längre vistelse. Detta antal kommer att öka då befolkningen blir äldre. Många experter tror dock att längre tids vistelser på institution är skadligt för individer. Därför styr man nu mot "avinstitutionalisering" och en mer lokalt förankrad vård, såsom rekommenderas av EU-kommissionen och som snart kommer att stötts av EU:s strukturfonder.

Akademiker och fackmän påstår att människor som i långa perioder bor på institution kan drabbas av sociala och psykiska skador – till och med på välskötta institutioner med god ekonomi. Institutionaliserade spädbarn är särskilt oroande, eftersom de riskerar en försämrad utveckling av hjärnan och hämrad fysisk tillväxt.

En lösning är att göra det möjligt för människor som traditionellt sett placeras på institution att njuta av ett mer " normalt liv " ute i samhället, med stöd av tjänster för detta ändamål. Detta är rekommendationen från många internationella organ och icke-statliga organisationer. Dessa får medhåll av EU-kommissionen, som i september 2009 tog sig an den komplexa frågan om en reform av den institutionella vården i en expertrapport.

EU redo att finansiera avinstitutionalisering

Spidla-rapporten – uppkallad efter den tjeckiske före detta EU-kommissionären med ansvar för sysselsättning, socialpolitik och lika möjligheter – omfattade åtta rekommendationer till

GREKLAND DRIVER PSYKIATRIREFORM

Till och med 1980-talet var Greklands psykiska hälsovård institutionell, centraliserad och saknade primärvård samt möjligheter till rehabilitering. Psykiatrisk vård fanns tillgå huvudsakligen vid nio psykiatriska sjukhus, som rymde upp till 9 000 mentalsjuka patienter. Dessa institutioner misslyckades dock med att erbjuda den moderna vård som människor behövde, vilket belystes av en internationell expertgrupp.

Greklands regering började reformera den psykiatriska sjukvården, i linje med EU:s förordning (EEG) nr 815/84. Målen omfattade avinstitutionalisering, ett nytt system för öppenvården och mer utbildning för personal inom mentalvården. Fyra psykiatriska sjukhus har stängts och nya boendemöjligheter skapats. Brist på ekonomiska medel, demoralisering bland personalen och andra problem inom Greklands psykiatriska vård hotar dock en långsiktig reform.

EU-kommissionen och medlemsländerna om hur avinstitutionaliseringen bör åstadkommas. Den förordar tydligt att EU:s strukturfonder bör prioritera investeringar i lokalt förankrade tjänster snarare än i institutioner. Dess konsekvenser debatteras nu allmänt inom kommissionen.

Vem är med?

Bulgarien håller på att avinstitutionalisera omvårdnaden av föräldralösa, utan att vänta på att EU:s politiska linje i frågan ska ta form. 2009 gick sju ministrar samman för att samordna en ny grupp för barnomsorg. I februari i år godkände landet en strategi för barnomsorg med fokus på avinstitutionalisering.

Med vägledning av en ny nationell tioårig handlingsplan är målet att bygga upp lokalt förankrade tjänster och faciliteter för cirka 7 000 barn och ungdomar, såsom förskolor för handikappade barn. Nationella medel investeras redan för detta ändamål, men nu har också EU åtagit sig flerårig finansiering om 25 miljoner euro från Eruf och 14 miljoner euro från ESF för att stötta denna reformprocess.

Med lärdom från Rumänien och hur deras avinstitutionalisering gick till, vilken minskade antalet barn på vårdhem med ungefär 90 % på två decennier, tycker sig Bulgarien vara redo för denna stora uppgift. "Livskvaliteten för några av våra svagaste medborgare står på spel, så vi har inte råd att misslyckas", säger Nadia Shabani, chef för Bulgariens byrå för skydd av barn, som huvudsakligen driver processen.

LÄS MER OM SPIDLA-RAPPORTEN:

<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=3992&langId=en>

ATT INVESTERA I UNGDOMAR ÖVER GRÄNSERNA

Ungdomar från missgynnade stadsdelar i Medway i sydöstra England och Dunkerque i norra Frankrike får chans att förbättra sin livskvalitet och öka möjligheten att bli anställd genom projektet Acces.

Projektet Acces löper över en period på 36 månader med avslut i november 2011. Projektet beviljades 509 947,33 euro från Eruf, vilket är 50 % av den totala budgeten på 1 019 912,60 euro.

Att stärka unga människor är det mål som Medways och Dunkerques kommuner satte upp då de lanserade Acces 2007. Genom att hos dem befrämja viljan till stadsförnyelse och kontakt över generationsgränserna försöker projektet att skapa en atmosfär av ömsesidigt förtroende och hopp i dessa två samhällen.

De missgynnade områdena som är mål för projektet inkluderar Medway och i synnerhet bostadsområdet White Road och Wayfield, där antalet ungdomar som står utanför utbildning och sysselsättning (Not in Education, Employment or Training, NEETs) ökar. Den franska motsvarigheten (Jeunes À Moindres Opportunités, JAMOs), är också en växande trend. Genom att ge dessa ungdomar mer att säga till om angående vad som händer i deras stadsdel, kommer de att utveckla en känsla av delaktighet och, ännu viktigare, en känsla av stolthet.

Att lära sig leva

Programmet omfattar lektioner i praktiska frågor som gäller samhällsutveckling och medborgarskap. Till exempel följande ämnen ingår: matlagning, grundläggande kunskaper om el, IT, trafikregler, orientering och friluftsliv, samhällsutveckling.

Genom praktiska lektioner i att prata engelska/franska kommer ungdomarna dessutom att kunna knyta band med ungdomarna på andra sidan kanalen och lära sig mer om dem och deras kultur. Tillsammans kommer de att spela in en video som visar deras aktiviteter.

Att planera för framtiden

Yrkesutveckling prioriteras också inom Acces-projektet, särskilt i upptakten till Olympiska spelen 2012. Hur man hjälper till vid större idrotts-evenemang, första hjälpen och evenemangsledning kommer att läras ut till dessa ungdomar så att de kommer att ha goda förutsättningar att använda sina organisations- och språkkunskaper under spelen.

Erfarenhet av föräldraskap

Det är aldrig lätt att bilda familj, och är man ung och har en ofördelaktig bakgrund är det ännu svårare. Av denna anledning har erfarna föräldrar engagerats som en del i projektet för att dela med sig till unga föräldrar av vad som fungerar för dem. De unga och de erfarna föräldrarna uppmuntras att träffas regelbundet och att, med sin gemensamma kunskap, sätta ihop informationsbroschyrer och informationsvideor som sedan kan föras vidare till andra.

Kreativitet utan gränser

Liksom idrott har även konst en betydande potential att föra samman människor i olika åldrar med olika bakgrund och kultur. Med hjälp av professionella sätter ungdomar upp olika föreställningar för att återuppliva sociala nätverk och skapa ett större intresse för konst.

LÄS MER:

<http://www.acces2seas.eu/index.php?lang=en>

22-årig deltagare:

” Kursen har gett mig ovärderliga färdigheter inom konst och design, som att göra en vandringsutställning! Jag har också kommit att engagera mig i flera andra aktiviteter – IT-stöd, diplomati, löpning och att spela trummor. Det har varit fantastiskt och har till och med gett mig en längtan efter rampljuset! Jag hade bara tänkt hjälpa till som volontär, men det slutade med att jag deltog fullt ut. ”

Kulturer och generationer förenas i performancekonst.

DATORKUNSKAP – ETT FÖNSTER TILL FRAMTIDEN

När initiativet *Langas į ateitį* påbörjades redan 2002 hade bara några få procent av Litauen tillgång till Internet, 11 % för att vara exakt. Föga förvånande var även datorkunskapen på en låg nivå. Sedan dess har emellertid tillgången till Internet vuxit och med den antalet datorkunniga. Med stöd av medel från privata företag (grundarna av *Langas į ateitį*) liksom Europeiska socialfonden, har initiativet *Langas į ateitį* kommit långt på vägen för att överbrygga den digitala klyftan i Litauen.

Sedan 2002 har över 75 000 litauer erbjudits gratis kurser i datorkunskap. En av de mest betydelsefulla kurserna var "Grundläggande datorkunskap för litauiska e-medborgare" som hölls från 2006 till 2008. Äldre, handikappade och personer som bor i avlägsna områden har alla kunnat nyttja kursen, och fler än 50 000 vuxna har slutfört IKT-kurser.

Datorkunskapsprojektet tilldelades 2 miljoner euro från Europeiska socialfonden.

Allmän tillgång, allmänt intresse

"Jag är glad att kunna inhämta information och bredda min kunskap. Jag gillar särskilt undervisningen i poesi som jag hittat på nätet. Jag kan hitta allting, inklusive blommor", säger Ina Laurinaityte, en pensionerad litauiska, som tydligt visar sin förmåga att anpassa färdigheter efter intressen.

Detta exempel, tillsammans med många andra, har möjliggjorts i och med *Langas į ateitį*-förbundets insatser, som initierades av socialt ansvarstagande företag, banker, telekommunikations- och IT-företag. Och medan vissa endast använder Internet som fritidssysselsättning, visar andra på den positiva inverkan det kan ha på deras företag.

Idén bakom initiativet var att stimulera ekonomisk tillväxt och förbättra levnadsstandarden i Litauen, liksom att förbättra landets konkurrenskraft i och utanför Europa.

Entusiastiska deltagare

Att sätta upp gratis offentliga accesspunkter till Internet var första steget i *Langas į ateitį*-projektet. I samarbete med inrikesministeriet etablerades ett nätverk av över 800 accesspunkter

som hölls öppna till 2008. Denna utveckling har hjälpt till att stärka invånarna, särskilt de som kommer från avlägsna områden. Genom att samarbeta med lokala myndigheter, kunde projektet etablera dessa accesspunkter på bibliotek, postkontor, skolor, sjukhus och kommunkontor. Varje accesspunkt utrustades med mellan två och fem datorer.

Från mars 2006 till augusti 2008, då detta projekt genomfördes, hölls specialkurser i datorkunskap och Internets grunder i var och en av Litauens 60 kommuner. Detta gav 50 400 personer från 16 års ålder chansen att förbättra sina IT-kunskaper och, därmed, sin anställbarhet. Av dessa personer var de allra flesta kvinnor.

När projektet "Grundläggande datorkunskap för litauiska e-medborgare" gick mot sitt slut, blev det uppenbart att många deltagare ville förbättra sina nyförvärvade kunskaper ytterligare. Så med hjälp från *Microsoft Unlimited Potential Programme* förgrenade sig projektet ytterligare genom att skapa ett system för distansutbildning, "Moderna sätt att förvärva kunskap inom IKT". Detta system omfattar fyra nätbaserade e-lärande-kurser i IKT-kompetensutveckling. Omkring 8 000 personer har anmält sig till dessa nätbaserade kurser sedan 2008.

LÄS MER:

<http://www.langasiateiti.lt/index.php/en>

"Efter datorkunskapsprogrammet och Internets ökande utbredning har vanligt folk kunnat utveckla kontakter utan att lämna hemmets sfär, läsa dagstidningar på nätet, ladda ned information, sköta betalningar och nyttja samhällsservice", sa Zigmantas Janciauskis från Litauens förening för fysiskt funktionshindrade.

ROBOTDALEN – SMARTA HJÄLPMEDEL FÖR ETT OBEROENDE LIV

Robotar frammanar bilder av opersonliga och futuristiska maskiner. Men många av de robotar som utvecklas eller testas i Mellansverige, i Robotdalen, kommer att förändra människors attityder till dem för alltid. Nya hälsorobotar och robotar för hjälpmedelsteknik kan förbättra livskvaliteten för äldre och handikappade – en växande befolkning som ofta befinner sig i det europeiska samhällets periferi.

Utsträckt över ett område på 100 km är Robotdalen ett ledande europeiskt robotikcenter som samlar forskare, utvecklare, tillverkare och akademiker. Det är specialiserat på robotik för industri, logistik och hälso- och sjukvårdssektorn och stötts av Sveriges statliga myndighet Vinnova, samt andra svenska myndigheter, universitet och den privata sektorn.

Paraplyprojektet kommer att löpa till 2013 och åtnjuter ytterligare finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden, i syfte att skapa åtminstone fem nya produkter och fem nya verksamheter eller företag under finansieringsperioden som avslutas 2010. Det har redan introducerat omkring 150 småföretag i sin hemregion till robotikens och automatiseringens fördelar. EU-finansieringen har också stärkt Robotdalens profil och etablerat kopplingar till liknande europeiska kluster.

Projektet samlar nationella och internationella tillverkare av robotik-utrustning och arbetar nära användarna, såsom sjukhus, för att testa ny utveckling. Det har nu kommit mer än halvvägs mot sitt ursprungliga mål att skapa 30 nya verksamheter eller företag på robotik-området och 30 nya produkter.

Hälsorobotik

Åtskilliga av projektets senaste robotar är utformade för att garantera en god livskvalitet för äldre eller handikappade, genom att göra det möjligt för dem att leva ett socialt liv och behålla sin integritet och/eller tillåta ett oberoende liv i hemmet. "När det gäller hälso- och sjukvård utgår vi i vårt arbete snarare från människor än från robotar", säger Erik Lundqvist, chef för Robotdalen.

Enligt det japanska robotförbundet (Japan Robot Association, JARA), skulle "service-robotar" (som omfattar robotar för personlig, medicinsk och hälsofrämjande användning) kunna stå för en global marknad på omkring 24,35 miljarder euro år 2020, en siffra som gott och väl överstiger en dubblering av marknaden för tillverkningsrobotar. I Robotdalen tror man att det mesta av tillväxten som avser service-robotik under detta årtionde kommer att komma från de personliga/medicinska/hälsofrämjande segmenten.

NÅGRA EXEMPEL PÅ INNOVATIV ROBOTIK

"Bestic" lanserades förra året och är ett äthjälpmedel för personer med begränsade armrörelser. Den kompakta bordsrobotarmen har en sked eller tång längst ut, och kan kontrolleras via knappar eller en joystick. En annan användbar uppfinning under utveckling är "Giraff", en mobil robot som gör det möjligt för människor att kommunicera med andra via en skärm för tvåvägskommunikation. "Den gör det möjligt för familj, vänner och vårdgivare att besöka de äldre i deras hem via Internet, precis som om de satt där, ansikte mot ansikte", säger Maria Gill, sjuksköterska och projektledare, IKT för äldre.

Smarta robotar är avgörande för mänsklig interaktion med en åldrande befolkning. "Genesis" är en nyligen lanserad maskin som hjälper människor att bygga upp muskler igen efter sjukdom eller olycka. "Zoom" är en elektrisk rullstol som kan ta användaren upp för trappor eller fram på svårare underlag. För att förbättra hälso- och sjukvårdens effektivitet arbetar projektet också med "RobCab", en robot som hjälper sjuksköterskor med uppgifter såsom att flytta sjukhussängar.

Maximalt 850 000 euro per år tilldelades projektet Robotdalen från Eruf för perioden 2008 till 2010.

LÄS MER:

www.robotdalen.se

Unik chassidesign möjliggör ett brett spektrum av funktionella övningar.

INTEGRATION AV ROMER – KAMPANJER FÖR FÖRÄNDRING

Vad gör en kampanj för integration av romer verksam? Hur preciserar man vari problemet ligger och hur det kan lösas? Och, inte minst, hur säkerställer man att det är kopplat till politiska åtgärder – för att skapa och upprätthålla villkor för förändring?

Spolu International Foundation, en icke-statlig organisation från Nederländerna med över 10 års erfarenhet av att bygga upp organisationer för romer, samlar Rumäniens politiska center för romer och minoriteter (Policy Center for Roma and Minorities), Albanians organisation Roma Active Albania (RAA) och Integro från Bulgarien.

Tillsammans kommer de att delta i ett pilotprojekt som tar sig an att svara på dessa och andra frågor. Projektet kommer att pågå i fyra länder i nätverket European Roma Grassroots Organisations (Ergo) namn.

Ett "pilotprojekt" är utformat för att pröva en särskild åtgärds genomförbarhet liksom för att bedöma dess användbarhet. Det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin och sund ekonomisk förvaltning gör det möjligt för kommissionen att genomföra dessa projekt på uppdrag av parlamentet.

Till attack mot stereotyperna

Kampanjerna ska bekämpa stereotyper av romer i det offentliga rummet och bland politiker, liksom i romska grupper. Syftet är inte bara att ta itu med dessa attityder, utan också att mobilisera och stärka romska grupper så att de kan förändra de villkor som formar deras framtid.

Ett av de övergripande målen är att utarbeta en informationskampanj – med modeller, metoder och budskap. Detta kommer att hjälpa till att mäta kampanjens effekt och kopiera den för användning på andra ställen. Spolu har också för avsikt att investera i humankapital via ett utvecklingsprogram för unga romer i arbetslivet.

Hur nå ut med budskapet?

I Rumänien kommer det politiska centret för romer och minoriteter att använda sig av filmer för att nå en bredare publik. Syftet är att stärka ungdomar och avskräcka dem från att bli en del av Bukarests värsta romska getton – Ferentari. Bakom detta ligger ett behov av att bryta cirkeln av utestängning och stigmatisering som plågar deras grannskap. Barn från dessa kvarter uppmuntras att upptäcka en alternativ framtid. En dokumentär om livet i Ferentari produceras i nära samarbete med Rumäniens prisbelönta produktionsbolag, Strada.

I Rumänien och Italien kommer kampanjer som inriktas på idrottsevenemang att sprida positiva budskap till en bredare publik. Detta inslag kräver ett långsiktigt åtagande från idrottsföreningar att angripa anti-romska åsikter. Det politiska centret för romer och minoriteter kommer att delta tillsammans med andra grupper, såsom den italienska organisationen för idrott för alla (Unione Italiana Sport per Tutti, UISP).

I Albanien och Bulgarien kommer fokus att ligga på att uppmuntra lokala och regionala myndigheter att på större allvar ta sig an frågor som rör romerna. Lokala myndigheter erkänner väldigt ofta problem som rör romerna endast på en ytlig nivå. Dessutom har många romer blivit passiva och betraktar detta som "normalt". Som en konsekvens av detta intar romska grupper sällan en aktiv roll i kommunalpolitiken.

För Albanians RAA och Bulgariens Integro är uppdraget ett stimulera integrerade tillvägagångssätt för den romska integrationen genom att involvera lokala romska grupper, kommuner och regioner. Det resultat man förväntar sig är ett vidare erkännande av romska medborgare som likvärdiga deltagare i utformningen och genomförandet av politiken.

Projektet finansieras av "Pilotprojekt avseende europeisk samordning av metoder för integration av romer – Integration av romer", under avdelningen informationskampanjer.

Det löper från den 5 juni 2010 till den 5 december 2011.

Erufts finansiering består av 989 140 euro.

Nationell finansiering består av 175 000 euro.

Den totala budgeten är 1 164 140 euro.

LÄS MER:

www.ergonetwork.org

MED SIKTE PÅ UNGERNS MEST MISSGYNNNADE

Ett experimentellt program för att få igång utvecklingen i ett trettiotal "mikroregioner" i Ungern håller på att sjösättas. Med kraftfulla insatser från lokala grupper och ekonomiskt stöd från EU, finansierar det hundratals projekt inom infrastruktur, miljö, transport och turism.

Programmet för de minst utvecklade mikroregionerna (MUMR; Least Developed Micro-Regions, LDMR) hjälper de mest missgynnade mikroregionerna, huvudsakligen i landets nordöstra, södra och sydvästra delar. Med fokus på ekonomisk utveckling, sysselsättning, utbildning och integrering av romer, kombinerar det på ett innovativt sätt en rad olika fonder och operativa program.

Total budget för programmet för de minst utvecklade mikroregionerna (MUMR): 340 miljoner euro

Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden bidrar tillsammans med 85 % för programperioden 2007–2013.

Ungersk finansiering: 15 %

Det som satt igång programmet och dess mål är problemen med arbetslöshet, fattigdom, segregation och diskriminering. Ungerns mest krisdrabbade mikroregioner är hemvist för omkring 10 % av befolkningen och en av tre ur den romska befolkningen. Ytterligare utmaningar omfattar brist på ekonomisk aktivitet, skolor som inte fungerar, arbetskraftsmigration och växande skulder.

Inom ramen för dess första nationella utvecklingsplan (2004–2006) omfördelade Ungern finansiering som översteg genomsnittet till flera av dessa mikroregioner. Resultaten var dock inte särskilt imponerande och nationella myndigheter insåg att ytterligare åtgärder skulle behövas. Detta gav upphov till MUMR, ett komplext utvecklingsprogram som riktar sig mot landets 33 mest krisdrabbade mikroregioner – i regionerna Norra Ungern, Södra Slättlandet, Norra Slättlandet och Södra Transdanubien.

MUMR:s medel distribueras via tre ungerska, nationella operativa program (regional, social förnyelse- och social infrastruktur). En tredjedel fördelas lika, en tredjedel beror på antalet invånare per mikroregion (mellan 11 000 och 72 000) och en tredjedel beror på antalet orter per mikroregion (mellan 4 och 49). Åtskilliga andra nationella instrument bidrar också med medel till MUMR.

Territoriellt tillvägagångssätt, resursbaserad planering

Programmet har ett kontor i Budapest hos nationella utvecklingsbyrån (National Development Agency, NDA). Förutom själva kontoret får programmet tillgång till två NDA-samordnare per mikroregion, åtskilliga experter och stöd från lokala, "adopterande" universitet. Tillsammans hjälpte de mikroregionerna att utarbeta ett projektpaket med olika integrerade projekt baserade på en lokal utvecklingsplan, för att nyttja den summa som var och en av mikroregionerna tilldelats.

Omkring 5 000 personer deltog i projektplaneringen, som belyste de lokala gruppernas engagemang i varje mikroregion. "MUMR-programmet är det enda i sitt slag i Ungern, som introducerar ett nytt utvecklingsinstrument och väljer ut mikroregioner som målområde snarare än mer centrala regioner eller län", säger Frigyes Janza, programsamordnare för MUMR.

Av de 900 projekt som valts ut av förvaltningsmyndigheterna, har ungefär 250 redan påbörjats. De omfattar uppgifter som att bygga eller renovera skolor, förskolor, vårdcentraler, aktivitetscenter och busstationer liksom att förbättra anläggningar för avloppsvatten, dricksvatten och för att förebygga översvämningar. Romska bosättningar utanför städerna får hjälp i form av byggandet av bättre vägförbindelser, medan ett flertal regionala huvudvägar också planeras. Slutligen syftar programmet till att öka turismen till dessa sällan besökta mikroregioner, vilka har betydelsefulla sevärdheter inom kultur och kulturarv.

LÄS MER:

<http://www.nfu.hu/?lang=en>

ERUFS FÖRÄNDRINGAR – MINDRE BYRÅKRATI, MEDEL SOM FRIGÖRS

Medan Europa vacklar av effekterna från en rad finansiella kriser, träder EU in för att korrigera de förordningar som styr Europeiska regionala utvecklingsfonden, med syfte att förenkla förvaltningsreglerna för strukturfonderna och Sammanhållningsfonden. Panorama granskar vilken den faktiska effekten blir.

En viktig del av den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa

Den pågående ekonomiska krisen har försvagat företagens förtroende, ökat antalet personer utan arbete och är en enorm påfrestning för de offentliga finanserna. I synnerhet med hänsyn till det sistnämnda, innebär detta tryck på de offentliga budgetarna att regeringar och regioner får ännu svårare att tillhandahålla medfinansiering, vilket är en grundläggande förutsättning för att de europeiska strukturfonderna ska investera.

Den 16 juni 2010 offentliggjorde EU nya åtgärder som syftar till att förenkla förvaltningsreglerna för strukturfonderna och Sammanhållningsfonden. Förändringarna torde hjälpa till att underlätta tillgången till fonderna och påskynda investeringsflödet vid en tidpunkt då offentliga budgetar står under press. Som del i åtgärderna att bemöta den ekonomiska krisen, kommer ytterligare förskottsbetalningar till ett totalt värde av 775 miljoner euro att betalas ut till vissa medlemsländer för att ta tag i de omedelbara problemen med kassaflöde.

Dessa nya förändringar har införts för att hjälpa till att angräpa likviditetsproblem, liksom för att minska byråkratin för att göra det lättare att få tillgång till fonderna. Att påskynda genomförandet av projekt är till hjälp för nationella och regionala ekonomier i dessa kristider.

Genom sammanhållningspolitikens tre fonder – Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden (ESF) och Sammanhållningsfonden – investerar de 455 sammanhållningspolitiska programmen sammanlagt 347 miljarder euro, mellan 2007 och 2013, runt om i EU:s regioner.

De huvudsakliga förändringarna är följande:

- **Att fastställa en maximisumma på 50 miljoner euro för alla typer av större projekt som kräver kommissionens godkännande.**

Med hjälp av det nya enhetliga tröskelvärdet kan medlemsstaterna till exempel själva godkänna mindre miljöprojekt, som därmed kan inledas snabbare.

- **Att tillåta att större projekt finansieras av flera program.**

Ett större motorvägsavsnitt genom olika regioner är ett exempel på ett projekt som nu kan samfinansieras av flera regionala program. De tidigare bestämmelserna tillät inte detta.

- **Att effektivisera användningen av finansieringslösningar.**

Möjligheter skapas att införa särskilda instrument som kan främja investering i energi-effektivitet och i användningen av förnybara energikällor.

- **Att ställa lägre krav på att upprätthålla investeringar över en femårsperiod.**

Dessa bestämmelser kommer nu endast att gälla vissa projekt, såsom projekt inom sektorerna infrastruktur och produktiva investeringar. De kommer inte att tillämpas på företag som oavsiktligt går i konkurs.

- **Att förenkla bestämmelserna för intäktbringande projekt (t.ex. avgiftsbelagda motorvägar eller projekt som omfattar uthyrning eller försäljning av mark).**

För att lätta medlemsländernas administrativa börda kommer intäkterna nu endast att övervakas fram till att programmet slutförts.

- **Att öronmärka ytterligare förskott på 775 miljoner euro** (4 % från ESF och 2 % från Sammanhållningsfonden) till medlemsstater som mottar ett lån genom IMF:s system för betalningsbalans eller vars BNP sjunkit med mer än 10 %. Enligt dessa kriterier gäller detta Estland, Lettland, Litauen, Ungern och Rumänien.

- **Att skjuta upp tillämpningen av N+2-regeln.**

Enligt denna regel återgår de medel som tilldelats 2007 men som inte använts före utgången av 2009 automatiskt till EU-budgeten. Ändringen gör det möjligt att använda de medel som beviljades för 2007 över en längre period.

Dessa ändringar ingår i en rad andra initiativ som har tagits sedan inledningen av krisen inom ramen för den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa.

FÖR MER INFORMATION:

http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/recovery/

Panorama tar i varje nummer reda på hur två projekt ter sig utifrån det perspektiv de människor har som leder dem. Vi tittar på ljusare och mörkare sidor av att leda Eruf-finansierade projekt: att identifiera problemen och dela lösningarna.

PROJEKT 1

HOS LONGLIFE

Fakta och siffror

Ungefär 2,3 miljoner euro investeras i Longlife-projektet från januari 2009 till januari 2012.

Designen betydelsefull

Grunden för ett prototypbygge som mycket väl kan bli gyllene standard för framtidens byggnader läggs i juli i år. Med energi- och kostnadseffektivitet som kännetecken kommer den nya prototypen att locka till sig expertis från fem länder i Östersjöregionen.

En jämförande granskning på 500 sidor som fastställer de metoder som används i Danmark, Tyskland, Litauen, Polen och Ryssland utgör grunden för denna nya byggnadsprototyp. Avsikten är att denna modell ska utgöra ett hållbart, och prisvärt, alternativ för byggnadsindustrin internationellt.

”Om du ägnar tillräckligt mycket tid åt att förbereda en projektansökan, kommer du att spara tid vid genomförandet”, säger Maria-Ilona Kiefel, ”fördelarna med att diskutera de olika uppgifterna och förväntningarna med sina partners bör inte underskattas.”

Att samla styrkorna för att maximera effekten

De senaste månaderna har för Longlife-projektet handlat om att samla information och rapportera om det aktuella läget när det gäller teknisk utveckling, administrativa krav, rättsliga förfaranden, budgetplanering och demografiska riktlinjer hos byggnadsindustrin i de länder som deltar i projektet.

Likheter drogs och skillnader belystes för att identifiera exakt hur vissa byggmetoder kan optimeras och därefter harmoniseras. Resultatet kommer att bli en uppsättning riktlinjer för energi-effektivitet, hållbarhet, resursoptimering och låg livscykelkostnad.

Från riktlinjer till arkitektoniska projekt

Under sommarterminen har Klaus Rückert, projektledare och föreläsare, undervisat vid Berlins tekniska universitet (TU Berlin), och Josifas Parasonis vid Vilnius Gediminas Technical University.

Syftet med dessa kurser är att ta fram en prototyp för hållbart och energieffektivt bostadsbyggande.

Kommunikativa framsteg

Ett projekt med en så pass omfattande geografisk täckning har, förstäligt nog, krävt en anmärkningsvärt omfattande kommunikation mellan de inblandade. Maria-Ilona Kiefel förklarade att endast e-post helt enkelt inte var tillräckligt.

”Efter vår workshop i Vilnius, i slutet av januari, bestämde vi oss för att hålla regelbundna videokonferenser. Detta har visat sig väldigt effektivt. Regelbunden övervakning och förtroendeskapande samarbete har varit de viktigaste frågorna för Longlife-projektet”, lade hon till.

Flexibilitet i ljuset av åtstramning

Även om framstegen varit jämna, drabbades projektet som ett resultat av den ekonomiska krisen då tre partners blev tvungna att dra sig ur. Detta, sa Maria-Ilona Kiefel, var ett riktigt bakslag. Det krävde att vissa uppgifter strukturerades om för att uppfylla Longlife-projektets mål.

I vart och ett av de fem deltagande länderna har Longlife tre partners – ett universitet, en förvaltning och ett företag. Under krisen drog sig en tysk partner och två från Polen ur.

Projektet höll sin internationella konferens i halvtid i Sankt Petersburg i juni, då de inblandade utarbetade planer för att arbeta tillsammans med sina ryska motsvarigheter.

LÄS MER:

http://www.longlife-world.eu/home_en.html

Medan vi kommer att följa upp Musikpark och Centrum för nanohälsa i nästa nummer, avslöjar vi i detta nummer vad som har hänt i två andra projekt – Competitive Health Services och Longlife.

PROJEKT 2

HOS COMPETITIVE HEALTH SERVICES

Fakta och siffror

Nästan en miljon euro investeras i projektet Competitive Health Services från januari 2008 till slutet av 2010.

Att göra livet lättare för distanspatienter

Njurpatienter i norra Europa bör snart få uppleva kortare väntetider för möten med sin lokala vårdpersonal, då färre öppenvårdspatienter måste göra resan på drygt 30 mil tur och retur till Raigmore Hospital i Inverness. De senaste tjänsterna innebär att vissa kontroller för patienter som får dialysbehandling kan göras via en enkel videolänk. I och med projektet Competitive Health Services utnyttjas tekniken i realiteten för att minska resor och väntetider – till stor lättnad för patienter som bor på avlägsna orter i norra Europa.

Projektsamordnare Minna Mäkinie mi är nöjd med framstegen så här långt. "Vi testar faktiskt fler tjänster än vad som planerades ursprungligen", sa hon om projektet som sträcker sig över Finlands, Irlands, Norges, Sveriges och Skottlands yttersta randområden. Detta är områden med en befolkningstäthet på ungefär 3,5 invånare per km².

Långt bortom traditionell vård

Mycket har åstadkommit sedan vår senaste projektuppdatering. Här är bara ett par exempel på de nya tjänsterna som etablerats. Huvudenheten för njursjukdomar vid Raigmore Hospital i Inverness är nu ansluten till Caithness allmänna sjukhus i Wick (18 mil därifrån) via en videolänk, och hjälper på så vis det ökande antalet Caithness-patienter med njursjukdomar. Även sjuksköterskor kan dra nytta av länken eftersom de kan rådgöra med specialister om patienternas behandling.

Specialister från Uleåborgs universitetssjukhus behandlar patienter med olika sår och bensår vid en avlägsen vårdcentral via HD-videolänk. Dessa patienter kan rådgöra med hudläkare, plastikkirurger och sårvårdssjuksköterskor. Och deras hemvårdssjuksköterskor kan i sin tur rådgöra med sårvårdssjuksköterskor. Denna kontinuerliga service välkomnas av patienter som inte längre behöver göra de långa och ibland smärtsamma resorna till sjukhuset eller vårdcentralen.

Modern hälso- och sjukvård kräver moderna medel

Projektet har inte undgått sin beskärda del av hinder – inte minst tekniska begränsningar. Minna Mäkinie mi förklarade att ibland stödjer den befintliga IT-infrastrukturen inte de nya tjänsterna. Ljud- och bildkvalitet i Skottland drabbas till exempel i händelse av ISDN-uppkoppling med sämre bandbredd. Och när hälso- och sjukvården tar steget in i hemmen kräver det att patienterna också har snabb bredbandsuppkoppling, vilket inte alltid är fallet med de äldre.

Att samordna tvärvetenskapliga arbetsgrupper har också varit en utmaning. Projektet kräver insatser från många upptagna fackmän – läkare, sjuksköterskor, annan vårdpersonal, IT-personal och administrativ personal – vilket gjort det svårt att passa ihop scheman. Till detta kommer den internationella dimensionen. Att säkerställa informationsflödet mellan partners som bara träffas två gånger om året har varit viktigt.

För Minna Mäkinie mi har detta varit en av de mer tillfredsställande delarna av projektet – att kunna dela med sig av kunskap och lära sig av andra partners, liksom att kunna göra vissa prestandajämförelser. Den internationella dimensionen har också bidragit till att analysera framgången och genomförbarheten av pilot-e-tjänsterna, eftersom uppgifter delas mellan partnerländerna. Detta kan i sin tur bidra till att ytterligare utveckla nya tjänster i de norra randområdena.

Om Minna Mäkinie mi skulle ge ett råd till andra i liknande situationer skulle det vara att ha en gemensamt utarbetad genomförandeplan som alla är överens om för att garantera ett fullständigt engagemang för att uppnå alla de olika målen. Nu är utmaningen att bana väg för hållbara tjänster som ska överleva Competitive Health Services.

LÄS MER:

www.ehealthservices.eu

REGIONER FÖR EKONOMISK FÖRÄNDRING

– ATT BYGGA HÅLLBAR TILLVÄXT

Grönare städer i Europa och hållbara lösningar på områdena energi och IKT stod i centrum för diskussionerna vid den årliga konferensen för initiativet Regioner för ekonomisk förändring (20–21 maj 2010).

Trogen sin roll som motor för innovation och ekonomisk modernisering undersökte konferensen hur tillväxt kan göras hållbar genom riktade åtgärder, intensifierat samarbete liksom politisk enighet.

”Sammanhållningspolitiken har unika förutsättningar att bidra till att EU:s hållbara tillväxtmål uppnås”, sa miljökommissionär Janez Potočnik i sitt inledningsanförande, och förklarade att den skulle kunna driva utvecklingen mot en mer resurseffektiv, konkurrenskraftig och grönare ekonomi.

Konferensen bidrog till att uppnå detta mål genom att organisera workshops och lansera lokala åtgärdsplaner, dela ut 2010 års RegioStars-utmärkelse liksom genom att tillhandahålla möjligheter för nätverkande och utbyte av god praxis.

Verksamma regioner

Nya perspektiv på omdebatterade ämnen efterlystes i en rad workshops. När det gäller hållbara lösningar inom IKT, påstod talaren Luc Soete från Maastrichts forsknings- och utbildningscentrum UNU-MERIT att en långsiktig forsknings- och innovationspolitik är nödvändig för en smart och hållbar tillväxt för alla. ”Mot bakgrund av det finansiella trycket på medlemsländernas budgetar under kommande år är det nödvändigt att idag betona den särskilda roll och det särskilda ansvar som europeiska regeringar har gentemot ett långsiktigt offentligt åtagande när det gäller stöd till forskning och innovation”, sa han.

Som ett bidrag till diskussionen om hur bättre energieffektivitet kan uppnås i regioner och städer, presenterade Barcelonas provinsstyrelse ett modellprojekt som syftar till ett effektivt genomförande av målen att minska koldioxidutsläppen. Nätverket av kommuner har hjälpt till att förbättra miljöförvaltningen i regionen genom utvecklingen av hållbarhetsindikatorer och tillhandahållandet av stödtjänster.

Workshopen om grönare städer fokuserade på vikten av återanvändning av stadernas industriområden och förorenade, övertäckta soptippar för utvecklingen av städer och regioner.

Åtgärdsplaner för ”snabba nätverk”

Konferensen markerade starten för lokala åtgärdsplaner för så kallade ”snabba nätverk” med fokus på ämnen som omfattar innovation, hållbarhet, integration och social integration. Fälterfarenheten från åtskilliga sådana ”snabba nätverk” presenterades under konferensen. Turins kommunfullmäktige presenterade den lokala åtgärdsplanen för ”Building Healthy Communities”, ett initiativ som illustrerar de sociala aspekterna av hållbar tillväxt: genom att främja hälsofrågor i stadsmiljöer belyser projektet behovet av samordnade åtgärder som omfattar olika politikområden såsom miljöpolitik, socialpolitik eller ekonomisk politik. Till exempel kan hälsofrågor som uppstått genom social utsatthet inte lösas enbart med hjälp av hälsopolitik.

REGIOSTARS 2010: BELÖNING AV INNOVATIVA IDÉER

Sex innovativa projekt som gynnats av regional finansiering tilldelades RegioStars-utmärkelsen under en ceremoni som organiserades inom ramen för konferensen. Vinnarna omfattar: det belgiska C-Mine-centret för att ha omvandlat ett industriområde till ett nav för entreprenörer och besökare; ett svenskt mikrofinansinstitut som hjälper invandrarkvinnor att skaffa kapital för att starta egna företag; litauiska förbundet ”Langas į ateitį” som främjar e-tjänster bland äldre, handikappade och människor som bor i avlägsna områden; en ny, tysk affärsmodell för övervakning av patienter i öppenvård; ett franskt projekt för bredband till glest befolkade områden; det litauiska webbsides-projektet esparama som tillhandahåller information om EU:s strukturfinansiering. RegioStars-utmärkelsen, som för första gången omfattade två CityStars-kategorier, delas ut årligen för att belysa projekt som skulle kunna inspirera andra regioner.

Regioner som föregår med gott exempel

Deltagarna hade många konkreta exempel på innovativa och hållbara lösningar att bidra med. Juan Alario från EIB presenterade Elena (European Local Energy Assistance), en teknisk stödtjänst som hjälper städer och regioner att förbereda hållbara energiprojekt med finansiering från EIB. Han förklarade att Elena-projekten utformats för att kopieras på andra ställen och på så vis hjälpa till att sprida god praxis. Elena finansieras via EU:s program "Intelligent energi – Europa" och tillhandahåller stöd för projekt som till exempel hållbart byggande eller miljövänliga transporter.

I Tjeckien har mätningar av energieffektivitet i byggnadssektorn som medfinansierats av Eruf resulterat i minskade luftföroreningar och koldioxidutsläpp, driftkostnadsbesparingar för företag, skapandet av gröna jobb liksom en mer hälsosam miljö.

Andra projekt som lyftes fram var bland annat projektet Pike för tillgång till e-förvaltningstjänster och åtgärderna inom projektet B3 Regions för bättre bredbandsanslutning för att bekämpa den digitala klyftan.

Initiativet Regioner för ekonomisk förändring lanserades 2006 för att ge regioner möjlighet att påverka politiken på ett effektivt och samordnat sätt. Det finansieras via programmen Interreg IVC och Urbact II.

LÄS MER:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/sustainable-growth/home_en.cfm

Regionkommitténs forum om utestängning

Europa 2020-strategin med sitt strategiska mål "tillväxt för alla" och Europeiska året för bekämpning av fattigdom och social utestängning 2010 har på allvar riktat uppmärksamheten mot frågor som rör fattigdom och social utestängning.

Mot bakgrund av detta organiserade EU:s regionkommitté den 8 juni ett forum om lokala och regionala svar på fattigdom och social utestängning. Syftet var att lyfta fram några av de många exemplen på konkreta åtgärder för att hjälpa till att översätta lokala åtgärder till nationell och europeisk politik. I ljuset av stigande arbetslöshet och finansiella hinder i den ekonomiska krisens kölvatten, har dessa åtgärder blivit än mer viktiga.

Konferensen fokuserade på tre allmänna teman: att göra den lokala sociala servicen mer tillgänglig för alla, att förbereda människor för integrering på arbetsmarknaden och att sörja för integrerat medborgarskap i städer och på landsbygden. Lokala projektledare och andra regionala intressenter från hela EU delade med sig av sina egna erfarenheter av de många tillvägagångssätt som finns för att ta sig an dessa frågor. Mångfalden av exempel på bästa praxis hade ett gemensamt fokus på missgynnade grupper i samhället – barn som lever i fattigdom, flyktingar och asylsökande, arbetslösa ungdomar, personer med handikapp eller hemlösa.

Vid den avslutande sessionen argumenterade deltagarna för en bättre förståelse för missgynnade individers flerfaldiga behov och ett tillvägagångssätt som bygger på individuella styrkor – talang, intressen, färdigheter och kompetens. Detta tillvägagångssätt återspeglades i flera av de framgångsrika projekten, som särskilt fokuserade på att främja entusiasm och motivation liksom på att göra det möjligt för människor att återta kontrollen över sina egna liv. Som ett projektexempel från Skottland sammanfattade idén: "Ingenting som handlar om oss utan att inkludera oss är för oss."

DATUM 2010/2011	HÄNDELSE	PLATS
4–7 oktober 2010	Åttonde Open Days, europeiska veckan för städer och regioner www.opendays.europa.eu	Bryssel (BE)
13–14 oktober	Årligt forum om EU:s strategi för Östersjöområdet http://www.bsssc.com/news.asp?id=8657&pid=79&sid=79	Tallinn (EE)
november (preliminärt)	Konferens om romers integration: Från datainsamling och utvärdering till evidensbaserad politik http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm	Bryssel (BE)
9 november	Mikrofinansiella instrument http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/	Bryssel (BE)
16–19 november	Espon-veckan (http://www.espon.eu/)	Liège (BE)
18–19 november	Konferens: Jessica och Jeremie http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jjj/	Bryssel (BE)
22–23 november	Informellt ministermöte	Liège (BE)
30 november– 1 december	Urbacts årliga konferens http://urbact.eu/en/header-main/annualconference/	Liège (BE)
2 december	Forum för städer	Liège (BE)
31 januari–1 februari 2011	Sammanhållningspolitiskt forum: 5 th Cohesion Forum	Bryssel (BE)
26–27 maj	Konferensen Regioner för ekonomisk förändring och RegioStars prisutdelning	Bryssel (BE)

Ytterligare information om dessa evenemang finns i kalendariet på vår Inforegio-sida:
http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/

Vinterns nummer av Panorama kommer att ta en närmare titt på den femte sammanhållningsrapporten, som kommer att antas i början av november.

Efter detta har vi för avsikt att i ett senare nummer av Panorama undersöka hur den globala ekonomiska krisen, som började 2008, har avslöjat inneboende strukturella svagheter i många länder och regioner i Europa, oberoende av ekonomisk och social utvecklingsnivå. Vi kommer att analysera de olika svaren som framkommit via den europeiska sammanhållningspolitiken och Panorama välkomnar varmt bidrag och exempel på projekt på detta tema.

Under 2011 kommer Panorama att titta på territoriell sammanhållning och om du vill dela med dig av intressanta verksamheter inom ovanstående områden, ställa frågor eller säga vad du tycker om denna eller andra regionalpolitiska frågor, kontakta:

regio-panorama@ec.europa.eu

ISSN 1725-8170
© Europeiska unionen, 2010
Återgivning tillåten om källan anges.

KN-LR-10-035-SV-C

